

Заняття №13.

Тема. Кримінальна відповідальність і покарання

Визначаючи кримінальну відповідальність, слід виходити з того, що вона є одним із видів юридичної відповідальності, але вона має свої визначальні ознаки.

Кримінальна відповідальність – це передбачені Кримінальним кодексом обмеження прав і свобод особи, яка вчинила злочин, що індивідуалізується в обвинувальному вироку суду і здійснюється спеціальними органами виконавчої влади держави.

Ніхто не може бути притягнений до кримінальної відповідальності за той самий злочин більше одного разу.

Основною підставою кримінальної відповідальності є склад злочину.

Політика держави в боротьбі зі злочинністю передбачає комплекс заходів, серед яких головну роль виконують соціального, економічного, політичного, правового, організаційного та культурно-виховного характеру. У системі цих заходів певне місце посідає і покарання. Воно є необхідним засобом охорони суспільства від злочинних посягань, яке передбачено в санкції кожної кримінальної норми, так і шляхом його реалізації, тобто примусового впливу на осіб, що вже скоїли злочини.

Покарання – це захід примусу, що застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні злочину, і полягає в передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого.

Кримінальний закон називає таку мету покарання:

- кару як відплату за вчинене;
- виправлення засудженого;
- запобігання вчиненню нових злочинів самим засудженим;
- запобігання вчиненню злочинів з боку інших осіб.

За порядком (способом) їх призначення усі покарання поділяються на три групи: основні, додаткові, покарання, що можуть призначатися і як основні, і як додаткові.

(Джерело: Ст. 170-172 Філіпенко Т. М., Сутковий В.Л. Основи правознавства: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Генеза, 2017. – 208 с.)

Питання для самоконтролю.

1. Поясніть поняття «кримінальна відповідальність», «покарання».
2. Назвіть ознаки кримінальної відповідальності.
3. Яку мету покарання називає кримінальне законодавство?
4. Назвіть на які групи поділяються покарання за порядком (способом) їх призначення.